

41. Meddelelse fra Statens Forsøgsvirksomhed i Planteavl.

Ved Statens Planteavlsudvalg.

Udsendt den 27. Juli 1911.

Resultater af Forsøg med Rugsorter 1905—10.

Forsøgene er udførte paa Statens Forsøgsstationer ved Askov, Tystofte og Lyngby 1905—10, Tylstrup 1906—10 og Studsgaard 1908—10 samt paa Forsøgsarealerne ved Aakirkeby 1907—10 og Borris 1909—10. Rugen er bredsaaet, i Reglen mellem den 15. og 20. September, paa Askov Sandmark dog gennemsnitlig den 11. September. Udsædsmængden har været 200 Pd. pr. Td. Ld. Rugen har i øvrigt været dyrket under Forhold, der svarer til almindelig god Praksis.

Forsøgene har fortrinsvis omfattet Brattingsborg-(Bretagne-)Rug, Petkus-Rug og Prof. Heinrichs Rug. Paa de lermuldede Jorder (Stationerne paa Øerne samt Askov Lermark) har **Petkus-Rugen givet størst Kærneafgrøde**, i Gennemsnit 37 Centner pr. Td. Ld., Brattingsborg-Rugen 35, Prof. Heinrichs Rug 33 Ctn. Paa Sandjorderne og de sandmuldede Jorder gav **Brattingsborg-Rugen størst Kærneafgrøde**, gennemsnitlig 24 Ctn., medens Petkus-Rugen gav 23 og Prof. Heinrichs Rug 21 Ctn. **Halmudbyttet** var overalt højest for **Petkus-Rugen**, der gav fra 1 til 4 Ctn. mere Halm end Brattingsborg-Rugen.

Størst Merudbytte saavel af Kærne som af Halm gav Petkus-Rugen paa de frugtbareste Jorder, efter Helbrak og i de fugtigste Somre, altsaa under de Forhold, der særlig giver Lejesæd. Brattingsborg-Rugen var den mest blødstraaede, medens Prof. Heinrichs Rug var mest stivstraaet, men dens Straa viste nogen Tilbøjelighed til at knække over i Blæst. Højest **Tøndevægt** havde Brattingsborg-Rugen, nemlig gennemsnitlig 200 danske Pd., Prof. Heinrichs Rug 195 og Petkus-Rugen 193 $\frac{1}{2}$ Pd.

Bortset fra den betydelige Kvalitetsforskel synes efter denne Forsøgsrække **Petkus-Rugen** at være at foretrække, hvor stærk Lejesæd kan befrygtes, medens **Brattingsborg-Rugen** synes mest tilfredsstillende under tarveligere Voksevilkkaar. I den tidligere Forsøgsperiode 1895—1904 (se 19. Meddelelse) stod de to nævnte Sorter paa det nærmeste lige højt; men Kærneafgrøderne var da fra 3 til 7 Ctn. mindre end i den her omhandlede Periode, da Forsøgsmarkerne har været i stærkere Gødningskraft, hvilket utvivlsomt har haft betydelig Indflydelse paa Resultaterne.

Udførlig Beretning om Forsøgene vil fremkomme i Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, der kan bestilles gennem enhver Boghandel for 4 Kr. pr. Bind (ca. 800 Sider). Nærmere Oplysninger for særlige Tilfælde faas ved skriftlig Henvendelse for Øernes Vedkommende til Statskonsulent K. Hansen, Lyngby, eller Forsøgslederne E. Lindhard, Tystofte pr. Tjæreby, og N. A. Hansen, Aarslev, for Jyllands Vedkommende til Statskonsulent Fr. Hansen, Askov pr. Vejen, eller Forsøgsleder N. J. Nielsen, Studsgaard.

Bilag findes paa Bagsiden.

Bilag til 41. Meddelelse.

Resultater af Forsøg med Rugsorter 1905-10.

Tabel I.

Forsøgsstation	Centner Kærne pr. Td. Ld.			Centner Halm pr. Td. Ld.		
	Petkus-Rug	Brattingsborg-Rug	Prof. Heinrichs Rug	Petkus-Rug	Brattingsborg-Rug	Prof. Heinrichs Rug
Askov Lermark	33.3	32.8	29.2	74.3	71.6	71.7
Lyngby	35.5	33.0	32.8	76.5	72.1	72.1
Tystofte	37.4	35.2	33.6	69.4	66.3	69.6
Aakirkeby	42.3	38.1	36.5	84.7	82.6	81.2
Gennemsnit for lermuldede Jorder	37	35	33	76	73	73½
Askov Sandmark	16.8	17.2	15.4	42.8	40.4	38.8
Studsgaard	19.8	20.9	18.4	41.2	40.1	38.6
Tylstrup	24.1	26.3	22.1	58.2	56.6	56.1
Borris	31.6	32.0	27.4	65.9	64.4	59.4
Gennemsnit for sandede Jorder	23	24	21	52	50½	48

Tabel II.

Forsøgsstation	Vægt pr. Tønde i Pund			Karakter for Straastivhed. 10 = bedst staaende		
	Petkus-Rug	Brattingsborg-Rug	Prof. Heinrichs Rug	Petkus-Rug	Brattingsborg-Rug	Prof. Heinrichs Rug
Askov Lermark	191	196	195	6.4	3.1	8.1
Lyngby	194	202	197	6.7	4.4	8.0
Tystofte	198	204	199	6.9	4.6	7.7
Aakirkeby	198	205	197	—	—	—
Gennemsnit for lermuldede Jorder	195	202	197	6½	4	8
Askov Sandmark	191	198	192	7.6	5.8	8.0
Studsgaard	194	200	195	9.5	6.0	10.0
Tylstrup	194	202	196	7.4	5.4	7.4
Borris	189	195	190	7.8	4.0	9.0
Gennemsnit for sandede Jorder	192	199	193	8	5½	8½

Askov Lermark: Let lermuldet Jord; til Rugen er anvendt dels Helbrak, dels Halvbrak med 10 à 12 Læs Staldgødning og ca. 200 Pd. Superfosfat, undertiden tillige 100 à 150 Pd. Chilisalpeter pr. Td. Ld.

Askov Sandmark: Meget let og tør Sandjord; benyttet Brak (Vikkehavre) med 10 à 11 Læs Staldgødning à 2000 Pd.

Lyngby: Let lermuldet Jord; dels Halvbrak, dels Helbrak efter 2. Aars Kløver, i Reglen 200 Pd. Superfosfat og 100 à 200 Pd. 37 pCt. Kaligødning til Rugen.

Studsgaard: Mager Sandjord; benyttet Brak (Vikkehavre), dels med Staldgødning, dels med alsidig Kunstgødning; til Rugen er givet 200 Pd. Superfosfat og 150 Pd. Chilisalpeter.

Tylstrup: Sandmuldet Jord; Rugen er saaet efter Halvbrak, Helbrak eller tidlige Turnips og har faaet 200 à 300 Pd. Superfosfat pr. Td. Ld.

Tystofte: Lermuldet Jord; Halvbrak efter 1-aarig Sneglebælg og Græs; til Rugen 10 Læs Staldgødning samt lidt Superfosfat; de 2 sidste Aar 200 Pd. Superfosfat og 100 Pd. Chilisalpeter.

Aakirkeby: Stærk lermuldet Jord; i Reglen Halvbrak efter 2. Aars Kløver og Græs; sædvanlig 200 Pd. Superfosfat, 150 Pd. Kaligødning og 75 Pd. Chilisalpeter.

Borris: God sandmuldet Jord; benyttet Brak (Staldfoder), hvortil alsidig Kunstgødning; til Rugen 250 Pd. Superfosfat og 180 Pd. Chilisalpeter.